

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS PASVALIO PIRMINĖS ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS CENTRO VIDAUS TVARKOS TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROJI DALIS

1. VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centro (toliau – PASPC) vidaus tvarkos taisyklės (toliau – Taisyklės) parengtos vadovaujantis Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 46 straipsnio reikalavimus.

2. PASPC veikia vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos, sveikatos priežiūros įstaigų, viešųjų įstaigų, sveikatos draudimo ir kitais įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais bei kitais teisės aktais ir norminiais dokumentais, reglamentuojančiais sveikatos priežiūros įstaigų veiklą, medicinos standartais, Pasvalio rajono savivaldybės teisės aktais, reguliuojančiais įstaigos veiklą, įstaigos įstatais bei šiomis vidaus tvarkos taisyklėmis.

3. Vidaus tvarkos taisyklėse naudojamos sąvokos:

3.1. **Pacientas** – asmuo, kuris naudojasi įstaigos teikiamomis paslaugomis.

3.2. **Nepilnametis pacientas** - pacientas iki 18 metų, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus.

3.3. **Paciento atstovas** – atstovas pagal įstatymą (tėvai, tėviai, globėjai, rūpintojai) ar atstovas pagal pavedimą. Atstovą pagal pavedimą pasirenka pacientas, tai patvirtindamas savo parašu medicininiuose dokumentuose. Atstovo pagal pavedimą įgaliojimai įforminami Lietuvos Respublikos įstatymu nustatyta tvarka.

3.3. **Pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos** - tai nespecializuota kvalifikuota asmens sveikatos priežiūra, teikiama ambulatorinėse asmens sveikatos priežiūros įstaigose - poliklinikoje, ambulatorijose, bendrosios praktikos gydytojo kabinetuose, medicinos punktuose bei pacientų namuose.

3.4. **Nemokamos paslaugos** - tokios asmens sveikatos priežiūros paslaugos, kurios kompensuojamos iš valstybės ar savivaldybių biudžetų, kaip tai nustatyta Lietuvos Respublikos teisės aktuose, bei paslaugos, kurios kompensuojamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų, kaip tai nustatyta Sveikatos draudimo įstatyme ir dėl kurių įstaiga turi sutartį su Teritorine ligonių kasa bei teikiamos tokia tvarka, kokią numato teisės aktai.

3.5. **Mokamos paslaugos** - asmens sveikatos priežiūros paslaugos už kurias susimoka patys pacientai arba už juos gali mokėti kiti fiziniai ar juridiniai asmenys, pagal įstaigos vadovo ar įstaigos steigėjo patvirtinta mokamų paslaugų teikimo tvarką ir įkainius.

II SKYRIUS PACIENTŲ KREIPIMOSI Į ĮSTAIGĄ TVARKA

Paslaugų registravimas ir pacientų priėmimo tvarka

4. Dėl pirminės asmens sveikatos priežiūros paslaugų į visus įstaigos padalinius pacientai gali kreiptis darbo laiku. Gydytojų ir kito medicinos personalo darbo laikas skelbiamas kiekviename įstaigos padalinyje ir įstaigos internetinėje svetainėje, adresu: <https://pasvaliopaspc.lt/>

5. Pacientai registruotis pas įstaigoje dirbantį sveikatos priežiūros specialistą gali:

- atvykę į įstaigą;
- telefonu;
- per išankstinę pacientų registracijos sistemą internetu.

6. Pacientai, atvykę į įstaigą, kreipiasi į registratūrą, pateikia asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą.

7. Registruodamiesi telefonu, pacientai registratūros darbuotojui nurodo vardą, pavardę, gimimo datą. Norint identifikuoti skambinantįjį, registratorius gali prašyti paciento nurodyti paskutinius 4 asmens kodo skaičius ar kitą identifikacijos kodą.

8. Registruodamiesi internetu, pacientai atlieka veiksmus, kurie nurodyti internetinės registracijos sistemoje.

9. Jei pacientas negali atvykti paskirtu laiku, jis privalo apie tai informuoti registratūros darbuotojus.

10. Registratūros darbuotojas suderina kitą laiką ne vėliau kaip prieš 24 val. iki priėmimo.

11. Gydytojui susirgus ir, nesant galimybės aptarnauti iš anksto užsiregistravusius paskirtu laiku, pacientai apie tai informuojami telefonu, nurodytu kontaktiniu numeriu ne vėliau kaip prieš 12 val. iki planuoto priėmimo pradžios. Už paciento informavimą atsakingas kartu su gydytoju dirbantis slaugos specialistas.

12. Pacientai priimami eilės tvarka, pagal paskirtą registracijos metu laiką. 13. Jei pacientas pavėluoja į priėmimą pas sveikatos priežiūros specialistą, jo priėmimo laikas derinamas su kabinete dirbančiais darbuotojais, užtikrinant, kad kitiems laiku atvykusiems pacientams būtų suteikiamas savalaikis priėmimas.

14. Be eilės priimami:

14.1. sergantys pacientai pagal skubiosios medicininės pagalbos teikimo indikacijas;

14.2. atvykus keletui pacientų, turinčių teisę būti priimtiems be eilės ar dėl kitų nenumatytų aplinkybių, priėmimo laikas nuo nurodyto gali skirtis ne daugiau 1 valandos.

15. Už eilės reguliavimą pacientų priėmimo metu ir priėmimo be eilės priežasčių paaiškinimą kitiems laukiantiems pacientams atsakingas su gydytoju dirbantis slaugos specialistas.

16. Išankstinės registracijos atveju, paciento asmens sveikatos istorijos iš anksto pristatomos į gydytojo kabinetą (jei naudojamas popierinis variantas).

17. Pacientams namuose paslaugos teikiamos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014-02-03, Nr. 912 patvirtinta šeimos medicinos paslaugų teikimo namuose organizavimo tvarka (suvestinė redakcija 2021-05-15).

18. Paslaugas namuose teikia:

18.1. šeimos gydytojas, turintis galiojančią medicinos praktikos licenciją, suteikiančią teisę verstis medicinos praktika pagal šeimos gydytojo profesinę kvalifikaciją;

18.2. vaikų ligų gydytojas, turintis galiojančią medicinos praktikos licenciją, suteikiančią teisę verstis medicinos praktika pagal vaikų ligų gydytojo profesinę kvalifikaciją;

18.3. vidaus ligų gydytojas, turintis galiojančią medicinos praktikos licenciją, suteikiančią teisę verstis medicinos praktika pagal vidaus ligų gydytojo profesinę kvalifikaciją;

18.4. gydytojas chirurgas, turintis galiojančią medicinos praktikos licenciją, suteikiančią teisę

- verstis medicinos praktika pagal gydytojo chirurgo profesinę kvalifikaciją;
- 18.5. gydytojas psichiatras, turintis galiojančią medicinos praktikos licenciją, suteikiančią teisę verstis medicinos praktika pagal gydytojo psichiatro profesinę kvalifikaciją;
- 18.6. bendrosios praktikos slaugytojas, turintis galiojančią medicinos praktikos licenciją, suteikiančią teisę verstis medicinos praktika pagal bendrosios praktikos slaugytojos profesinę kvalifikaciją;
- 18.7. išplėstinės praktikos slaugytojas, turintis galiojančią medicinos praktikos licenciją, suteikiančią teisę verstis medicinos praktika pagal išplėstinės praktikos slaugytojos profesinę kvalifikaciją;
- 18.8. akušeris, turintis galiojančią medicinos praktikos licenciją, suteikiančią teisę verstis medicinos praktika pagal akušerio profesinę kvalifikaciją;
- 18.9. psichikos sveikatos slaugytojas, turintis galiojančią medicinos praktikos licenciją, suteikiančią teisę verstis medicinos praktika pagal bendrosios praktikos slaugytojos profesinę kvalifikaciją bei kvalifikacinį pažymėjimą;
- 18.10. kinezioterapeutas;
- 18.11. medicinos psichologas;
- 18.12. socialinis darbuotojas.
19. Paslaugos namuose turi būti teikiamos:
- 19.1. vaikams, vadovaujantis Vaikų sveikatos tikrinimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“, nustatyta tvarka;
- 19.2. sergantiems vaikams iki 1 metų amžiaus;
- 19.3. vaikams, kuriems nustatytas sunkus neįgalumo lygis;
- 23.4. asmenims, kuriems yra nustatytas 0–25 procentų darbingumo lygis arba specialusis nuolatinės slaugos poreikis bei kitiems asmenims, kuriems priklauso teikti slaugos paslaugas į namus arba paliatyvi priežiūra;
- 19.5. pacientams, kuriems sutriko judėjimo funkcija (negali savarankiškai judėti);
- 19.6. pacientams, kuriems karščiavimo metu atsirado naujų odos bėrimų;
- 19.7. pacientams, kuriems pakilo aukštesnė kaip 38,5⁰ temperatūra ir kurios neveikia temperatūrą mažinantys vaistai.
20. Aprašo 19 punkte nenurodytais atvejais sprendimą dėl paslaugų namuose teikimo poreikio priima pacientą gydantis šeimos gydytojas ar jo komandos narys.
21. Gripo ir kt. susirgimų epidemijos metu paslaugos namuose teikiamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. V-962 „Dėl pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių įstaigų darbo organizavimo gripo epidemijos laikotarpiu“ su visais pakeitimais ir papildymais.
22. Už PASPC suteiktas paslaugas namuose prie jos neprisirašiusiems pacientams apmokama teisės aktų nustatyta tvarka. Už šių paslaugų namuose teikimą ir jų kokybę atsako PASPC.
23. Gydytojo iškvietimai į namus registruojami iki 12 val. padalinio registratūroje į „Gydytojo iškvietimų į namus registracijos knyga“.
24. Slaugos ir paliatyvios priežiūros paslaugos namuose teikiamos vadovaujantis „Slaugos paslaugų teikimo namuose bei ambulatorinės paliatyvios priežiūros paslaugų teikimo tvarka“.
25. Po įstaigos darbo valandomis, poilsio ir švenčių dienomis pacientai dėl sveikatos priežiūros paslaugų pacientai gali kreiptis į VšĮ Pasvalio ligoninės skubios pagalbos priėmimo skyrių, esant skubios pagalbos poreikiui - kviestitis greitąją medicinos pagalbą (bendruoju pagalbos centro telefonu - 112).

Prisirašymas prie įstaigos, gydytojo pasirinkimas ir keitimas

26. Naujų pacientų prisirašymo tvarka:

26.1. Nauji pacientai prisirašo prie gydymo įstaigos Pasvalio poliklinikoje - statistikos kabinete (117 kab.) ir registratūroje bei įstaigos padaliniuose. Už prirašymą mokesčio nėra.

26.2. Pacientas, pasirinkęs šeimos gydytoją, pateikia tapatybe patvirtinančius dokumentus, užpildo ir parašu patvirtina „Prašymas gydytis pasirinktoje pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigoje“ (forma Nr. 025-025-1/a). Nepilnamečio prašymą pasirašo vienas iš tėvų, įtėvių ar globėjų.

Asmens prašymą gali pasirašyti atstovai pagal įstatymą ar pavedimą.

26.3. Prisirašant pacientui prie gydymo įstaigos, tikrinamas jo draustumas privalomuoju sveikatos draudimu. Nedrausti pacientai prie įstaigos neprirašomi.

26.4. Prirašant prie gydymo įstaigos naują pacientą, atsakingas darbuotojas supažindina jį su Vidaus tvarkos taisyklėmis.

27. Gydytojo keitimas toje pačioje gydymo įstaigoje:

27.1. jei prie įstaigos prisirašęs pacientas pageidauja keisti šeimos ar komandoje dirbantį vidaus ar vaikų ligų gydytoją, pildo „Prašymą gydytis pas kitą pasirinktos pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigos gydytoją“ (forma Nr. 025-025-2/a).

28. Gydytojui nutraukus darbo santykius su įstaiga ar gydytojui pakeitus specialybę, pacientai laikinai perregistruojami įstaigos vadovo įsakymu pas kitą šeimos gydytoją iki paciento pirmo apsilankymo įstaigoje.

29. Pacientui, pasirinkus kitą gydymo įstaigą, jo asmens sveikatos istorija (forma Nr. 025/a) ar vaiko sveikatos raidos istorija (forma Nr. 025-112/a) ir ambulatorinė kortelė (odontologo įrašai) (forma Nr. 025-043/a) perduodama per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos paciento pasirinktai įstaigai.

30. Asmuo išregistruojamas iš aptarnaujamų asmenų sąrašo, kai:

30.1. numiršta (nuo mirties datos);

30.2. teisės aktų nustatyta tvarka deklaruoja išvykimą iš LR;

30.3. pasirenka kitą sveikatos priežiūros įstaigą.

III SKYRIUS

PASLAUGŲ NOMENKLATŪRA IR ASORTIMENTAS, JŲ TEIKIMO TVARKA

31. VŠĮ Pasvalio PASPC teikiamos valstybės laiduojamos (nemokamos) asmens sveikatos priežiūros paslaugos, apmokamos Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis, pagal įstaigos ir Panevėžio teritorinės ligonių kasos sudarytos sutarties paslaugų nomenklatūra.

32. Šios paslaugos teikiamos privalomuoju sveikatos draudimu draustiems ir įstaiga pasirinkusiems pacientams (išskyrus būtinosios medicinos pagalbos ir greitosios medicinos pagalbos paslaugas).

33. Nemokamai įstaigoje teikiamos:

33.1. pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos: šeimos gydytojo, vidaus ligų gydytojo, vaikų ligų gydytojo, gydytojo akušerio ginekologo, gydytojo chirurgo paslaugos, gydytojo psichiatro, psichologo, psichoterapeuto, bendrosios praktikos ir bendruomenės slaugytojo paslaugos, akušerio, socialinio darbuotojo, slaugytojo padėjėjo, kineziterapeuto paslaugos, nuotolinės sveikatos priežiūros specialistu paslaugos;

33.2. paslaugos, už kurias mokamas skatinamasis priedas: asmenų, priskiriamų rizikos grupei, skiepijimas gripo vakcina; A grupės beta hemolizinio streptokoko antigeno nustatymo greitojo testo atlikimas 2-7 metų vaikams, sirgusiems VKTI ligomis; glikolizinto hemoglobino nustatymo paslauga; ankstyvoji piktybinių navikų diagnostika;

34. fiziologinio nėštumo priežiūra;

35. asmenų, kuriems taikomas pakaitinis palaikomasis gydymas metadonu ar buprenorfinu,

- kraujo tyrimai; ankstyvasis alkoholio vartojimo rizikos įvertinimas;
36. vaikų iki 1 metu sveikatos priežiūra; neįgaliųjų sveikatos priežiūra;
  37. vaikų imunoprofilaktika;
  38. mokinių paruošimas mokyklai;
  39. slaugos paslaugų į namus teikimas ir ambulatorinė paliatyvi priežiūra.
  40. būtiniosios medicinos pagalbos teikimas draudžiamiesiems, neįtrauktiems į prirašytą prie įstaigos gyventojų sąrašą;
  41. pagal Šeimos gydytojo medicinos norma kraujo tyrimai, atliekami prieš planinę operaciją;
  42. pirminės odontologinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos: gydytojo odontologo paslaugos, burnos higienisto paslaugos;
  43. greitosios medicinos pagalbos paslaugos. Greitosios medicinos pagalbos darbuotojai teikia skubiosios medicinos pagalbos paslaugas visiems pacientams jų namuose ar kitose buvimo vietose.
  44. prevencinių priemonių programų paslaugos;
  45. psichiatrijos dienos stacionaro paslaugos;
  46. paslaugos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentams įgyvendinti, kurias sudaro: Europos Sąjungos apdraustųjų apsilankymas pas šeimos gydytoją dėl pirminių asmens sveikatos priežiūros paslaugų; būtiniosios medicinos pagalbos teikimas Europos Sąjungos šalių apdraustiesiems valstybiniu sveikatos draudimu pagal Šeimos gydytojo medicinos norma, būtiniosios odontologinės pagalbos teikimas asmenims pagal Gydytojo odontologo medicinos norma. Šiems asmenims pagalba teikiama pateikus Europos sveikatos draudimo kortelę ar ją atitinkantį sertifikatą;
  47. būtinoji pagalba teikiama visiems besikreipiantiems pacientams Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004-04-08 įsakymu Nr. V-208 „Dėl būtiniosios medicinos pagalbos ir būtiniosios medicinos pagalbos paslaugu teikimo tvarkos bei masto patvirtinimo“ nustatyta apimtimi.
  48. Įstaigoje teikiamos mokamos ambulatorinės sveikatos priežiūros paslaugos. Jų teikimą ir apmokėjimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir įstaigos vadovo įsakymai.
  49. Informacija apie teikiamas mokamas ir nemokamas pirminio lygio bei specializuotas ambulatorines sveikatos priežiūros paslaugas skelbiama įstaigos skelbimų lentoje ir internetiniame puslapyje, adresu: <https://www.pasvalio.paspc.lt/paslaugos/>

IV SKYRIUS

NUOTOLINIŲ SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ TEIKIMO TVARKA

50. Nuotolinės sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos Lietuvos Respublikos SAM nustatyta tvarka ir apimtimi.
51. Nuotolinė paslauga – informacinėmis ir elektroninių ryšių priemonėmis teikiama šeimos gydytojo ar jo komandos nario, slaugytojo, psichikos sveikatos specialisto ar gydytojo specialisto paslauga, kai pacientas tiesiogiai nėra apžiūrimas.
52. Šių paslaugų paskirtis – konsultuoti pacientą, paskirti ar tęsti tyrimų, vaistinių preparatų ar medicinos pagalbos priemonių skyrimą ir suteikti kitas paslaugas, pacientui nevykstant į sveikatos priežiūros įstaigą.
53. Pacientas ar jo atstovas prisiima atsakomybę už nuotoliniu būdu pateiktų duomenų apie paciento sveikatos būklę teisingumą.
54. Pacientas ar jo atstovas, pageidaujantis gauti nuotolinę paslaugą, turi paskambinti telefonu į registratūrą.
55. Teikdamas nuotolinę paslaugą, sveikatos priežiūros specialistas gali:

55.1. konsultuoti pacientą, paskirti ar tęsti vaistinių preparatų ar medicinos pagalbos priemonių (įskaitant tuos, kurių įsigijimo išlaidos kompensuojamos Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis) skyrimą;

55.2. skirti tyrimus, komentuoti pacientui ar jo atstovui atliktų tyrimų rezultatus bei pagal juos koreguoti gydymą, vaistų ar medicinos pagalbos priemonių vartojimą, kai paciento būklė stabili;

55.3. išduoti nedarbingumo ar nėštumo ir gimdymo atostogų pažymėjimą ir pratęsti jo galiojimą;

55.4. išrašyti siuntimą į gydytojo specialisto konsultaciją dėl diagnozės patikslinimo ir gydymo.

SVARBU: Slaugytojas gali pratęsti gydytojo skirtų preparatų vartojimą ne ilgiau kaip 2 mėnesiams ir tik tuomet, jei pacientas nenurodo naujų simptomų ar neturi skundų dėl paskirtų vaistų vartojimo, jei tokius vaistus jis vartojo pastaruosius 3 mėnesius arba ilgiau ir jei į preparatų sudėtį neįeina narkotinės bei psichotropinės medžiagos (ekstremalios situacijos laiku).

56. Nuotolinė paslauga gali būti neteikiama, jei:

56.1. pacientas nėra išreiškęs savo valios gauti nuotolinę paslaugą;

56.2. pacientas nenurodė informavimo priemonių, kuriomis pageidauja gauti nuotolinę paslaugą;

56.3. nustatant paciento tapatybę ir užduodant jam identifikavimo klausimus, su pacientu ar jo atstovu bendraujančiam sveikatos priežiūros specialistui kyla abejonių dėl paciento tapatybės;

56.4. be tiesioginės apžiūros negalima įsitikinti paciento ar jo atstovo pateikiamų duomenų apie sveikatą tikrumu ir įvertinti paciento būklės;

56.5. prašoma paskirti kompensuojamųjų vaistų ar medicinos pagalbos priemonių, kurių pacientui anksčiau nebuvo skiriama.

57. Jeigu nusprendžiama nuotolinės paslaugos neteikti:

57.1. kai nesuteikus nuotolinės paslaugos, gali akivaizdžiai pablogėti sveikata, pacientas turi būti registruojamas būtinajai pagalbai poliklinikoje kontaktinei paslaugai,

57.2. kai sveikatos pablogėjimo nesitikima, pacientas užregistruojamas į planinę gydytojo konsultaciją arba skiriami diagnostiniai tyrimai,

57.3. atsisakymo suteikti nuotolinę paslaugą pacientui priežastis įrašoma paciento medicinos dokumentuose.

V SKYRIUS PACIENTO TEISES IR PAREIGOS

58. Pagrindinis teisės aktas, reglamentuojantis pacientų teises, yra Lietuvos Respublikos Konstitucija, kurios 53 straipsnio 1 dalis nustato, kad „Valstybė rūpinasi žmonių sveikata ir laiduoja medicinos pagalbą bei paslaugas žmogui susirgus. Įstatymas nustato piliečiams nemokamos medicinos pagalbos valstybinėse gydymo įstaigose teikimo tvarką“.

59. Pacientų teises taip pat reglamentuoja Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (Šeštoji knyga), detaliai jos nustatytos Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatyme.

60. Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymas pacientui garantuoja:

- teisę į kokybiškas sveikatos priežiūros paslaugas,
- teisę pasirinkti sveikatos priežiūros įstaigą ir sveikatos priežiūros specialistą,
- teisę į informaciją,
- teisę nežinoti,
- teisę susipažinti su įrašais savo medicinos dokumentuose,
- teisę į privataus gyvenimo neliečiamumą,
- teisę į anoniminę sveikatos priežiūrą,
- teisę atsisakyti dalyvauti biomediciniuose tyrimuose ir mokymo procese,
- teisę pateikti skundą dėl paciento teisių pažeidimo,
- teisę į sveikatai padarytos žalos (turtinės ar neturtinės) atlyginimą.

61. Pacientas – tai asmuo, kuris naudojasi sveikatos priežiūros įstaigų teikiamomis paslaugomis, nepaisant to, ar jis sveikas, ar ligonis.

62. Paciento teisė į kokybiškas sveikatos priežiūros paslaugas. Pacientas turi teisę į kokybiškas sveikatos priežiūros paslaugas. Kokybiškos sveikatos priežiūros paslaugos – prieinamos, saugios, veiksmingos sveikatos stiprinimo, ligų prevencijos, diagnostikos, ligonių gydymo ir slaugos paslaugos, kurias tinkamam pacientui, tinkamu laiku, tinkamoje vietoje suteikia tinkamas sveikatos priežiūros specialistas ar sveikatos priežiūros specialistų komanda pagal šiuolaikinio medicinos ir slaugos mokslo lygį ir gerą patirtį, atsižvelgdami į paslaugos teikėjo galimybes ir paciento poreikius bei lūkesčius, juos tenkindami ar viršydami.

Pacientas turi teisę į savo garbės ir orumo nežeinančias sąlygas ir pagarbų sveikatos priežiūros specialistų elgesį. Pacientui turi būti suteikiamos mokslu pagrįstos nuskausminamosios priemonės, kad jis nekenėtų dėl savo sveikatos sutrikimų. Pacientas turi teisę būti prižiūrimas ir numirti pagarbėje.

63. Paciento teisė pasirinkti sveikatos priežiūros įstaigą ir sveikatos priežiūros specialistą. Pacientas teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę pasirinkti sveikatos priežiūros įstaigą ir sveikatos priežiūros specialistą. Įgyvendinant teisę pasirinkti sveikatos priežiūros įstaigą, paciento teisė gauti nemokamą sveikatos priežiūrą teisės aktų nustatyta tvarka gali būti ribojama.

Pacientas turi teisę į kito tos pačios profesinės kvalifikacijos specialisto nuomonę. Įgyvendinant šią teisę, paciento teisė gauti nemokamą sveikatos priežiūrą Sveikatos apsaugos ministerijos ar jos įgaliotų institucijų nustatyta tvarka gali būti ribojama. Pacientams užsienyje

teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kompensavimo sąlygas ir tvarką nustato Sveikatos apsaugos ministerija ar jos įgaliota institucija.

64. Paciento teisė į informaciją. Pacientas turi teisę gauti informaciją apie sveikatos priežiūros įstaigose teikiamas paslaugas, jų kainas ir galimybes jomis pasinaudoti. Šios informacijos teikimo tvarką nustato sveikatos priežiūros įstaigos vadovas. Pacientas turi teisę gauti informaciją apie jam sveikatos priežiūros paslaugas teikiantį sveikatos priežiūros specialistą (vardą, pavardę, pareigas) ir informaciją apie jo profesinę kvalifikaciją.

Pacientas, pateikęs asmens tapatybę patvirtinančius dokumentus, turi teisę gauti informaciją apie savo sveikatos būklę, ligos diagnozę, sveikatos priežiūros įstaigoje taikomus ar gydytojui žinomus kitus gydymo ar tyrimo būdus, galimą riziką, komplikacijas, šalutinį poveikį, gydymo prognozę ir kitas aplinkybes, kurios gali turėti įtakos paciento apsisprendimui sutikti ar atsisakyti siūlomo gydymo, taip pat apie padarinius atsisakius siūlomo gydymo. Šią informaciją pacientui gydytojas turi pateikti atsižvelgdamas į jo amžių ir sveikatos būklę, jam suprantama forma, paaiškindamas specialius medicinos terminus. Pirmiau nurodyta informacija pacientui gali būti nesuteikta tik tais atvejais, jeigu tai pakenktų paciento sveikatai ar sukeltų pavojų jo gyvybei arba kai pacientas šio įstatymo nustatyta tvarka atsisako šios informacijos. Psichikos ir elgesio sutrikimų turinčio paciento teisės gauti informaciją ypatumus nustato *Lietuvos Respublikos psichikos sveikatos priežiūros įstatymas*.

65. Paciento teisė nežinoti. Informacija apie paciento sveikatos būklę, ligos diagnozę, sveikatos priežiūros įstaigoje taikomus ar gydytojui žinomus kitus gydymo ar tyrimo būdus, galimą riziką, komplikacijas, šalutinį poveikį, gydymo prognozę negali būti pacientui pateikiama prieš jo valią. Atsisakymą informacijos pacientas turi aiškiai išreikšti ir patvirtinti parašu.

Pirmiau nurodyti informacijos pateikimo pacientui apribojimai netaikomi, kai dėl paciento atsisakymo gauti informaciją gali atsirasti žalingų padarinių pacientui ar kitiems asmenims.

66. Paciento teisė susipažinti su įrašais savo medicinos dokumentuose. Paciento pageidavimu jam turi būti pateikti jo medicinos dokumentai. Šiame straipsnyje nurodytų medicinos dokumentų pateikimas pacientui gali būti ribojamas, jeigu juose esanti informacija pakenktų paciento sveikatai ar sukeltų pavojų jo gyvybei.

Sveikatos priežiūros specialistas pagal savo kompetenciją privalo paaiškinti pacientui įrašų jo medicinos dokumentuose prasmę. Jeigu paciento reikalavimas yra pagrįstas, netikslius, neišsamius, dviprasmiškus duomenis arba duomenis, nesusijusius su diagnoze, gydymu ar slauga, sveikatos priežiūros specialistas per 15 darbo dienų turi ištaisyti, papildyti, užbaigti, panaikinti ir (ar) pakeisti. Sveikatos priežiūros specialisto ir paciento ginčą dėl įrašų jo medicinos dokumentuose ištaisymo, papildymo, užbaigimo, panaikinimo ir (ar) pakeitimo sprendžia sveikatos priežiūros įstaigos vadovas. Psichikos ir elgesio sutrikimų turinčio paciento teisės susipažinti su paciento medicinos dokumentais ypatumus nustato Psichikos sveikatos priežiūros įstatymas. Su nepilnamečio paciento iki 16 metų medicinos dokumentais turi teisę susipažinti jo atstovai. Pateikus asmens tapatybę patvirtinančius dokumentus, pacientui pageidaujant asmens duomenų tvarkymą reguliuojančių teisės aktų nustatyta tvarka asmens sveikatos priežiūros įstaiga privalo padaryti ir išduoti asmens sveikatos priežiūros įstaigos patvirtintas paciento medicinos dokumentų kopijas, taip pat išduoti diagnozės ir gydymo aprašymus. Ši paciento teisė gali būti ribojama tik Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

67. Paciento teisė į privataus gyvenimo neliečiamumą. Paciento privatus gyvenimas yra neliečiamas. Visa informacija apie paciento buvimą sveikatos priežiūros įstaigoje, gydymą,

sveikatos būklę, diagnozę, prognozes ir gydymą, taip pat visa kita asmeninio pobūdžio informacija apie pacientą turi būti laikoma konfidencialia ir po paciento mirties. Teisę gauti informaciją po paciento mirties turi įpėdiniai pagal testamentą ir pagal įstatymą, sutuoktinis (partneris), tėvai, vaikai. Konfidenciali informacija gali būti suteikiama kitiems asmenims tik turint rašytinį paciento sutikimą, išskyrus atvejus, kai pacientas medicinos dokumentuose yra pasirašytinai nurodęs, koks konkretus asmuo turi teisę gauti tokią informaciją, taip pat tokios informacijos teikimo mastą ir terminus. Pacientas turi teisę nurodyti asmenis, kuriems konfidenciali informacija negali būti teikiama. Be paciento sutikimo konfidenciali informacija gali būti suteikiama valstybės institucijoms, kurioms Lietuvos Respublikos įstatymai suteikia tokią teisę.

Kai pacientas laikomas negalinčiu protingai vertinti savo interesų ir nėra jo sutikimo, konfidenciali informacija gali būti suteikiama paciento atstovui, sutuoktiniui, sugyventiniui (partneriui), tėvams (įtėviams) ar pilnamečiams vaikams tiek, kiek tai būtina paciento interesams apsaugoti. Už neteisėtą konfidencialios informacijos apie pacientą rinkimą ir naudojimą atsakoma teisės aktų nustatyta tvarka.

68. Paciento teisė į anoniminę sveikatos priežiūrą. Anoniminė sveikatos priežiūra – sveikatos priežiūros paslaugų teikimas pacientui, kai asmens duomenys, leidžiantys nustatyti jo asmens tapatybę, nenurodomi medicinos dokumentuose. Teisę į sveikatos priežiūros paslaugas, neatskleidžiant asmens tapatybės, turi ne jaunesni kaip 16 metų pacientai, sergantys Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyto sąrašo ligomis. Už sveikatos priežiūros paslaugas, neatskleidžiant asmens tapatybės, pacientas moka pats, išskyrus teisės aktų nustatytas išimtis.

Sveikatos priežiūros paslaugų teikimo, kai neatskleidžiama asmens tapatybė, tvarką reglamentuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

69. Paciento teisė atsisakyti dalyvauti biomediciniuose tyrimuose ir mokymo procese. Įtraukiant pacientą į biomedicinius tyrimus ir mokymo procesą, turi būti vadovaujama nuostata, kad paciento interesai ir gerovė yra svarbesni už mokslo interesus. Sveikatos priežiūros įstaigose, kuriose mokomi sveikatos priežiūros specialistai, pacientas privalo pasirašytinai susipažinti su jam pateiktomis sveikatos priežiūros įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis. Šiose taisyklėse turi būti pažymėta, kad jis yra įtraukiamas į mokymo procesą. Pacientas, nesutinkantis dalyvauti mokymo procese arba nesutinkantis, kad informacija apie jį būtų naudojama mokslo ir mokymo tikslais, tai pareiškia raštu. Jo rašytinis pareiškimas turi būti saugomas paciento medicinos dokumentuose. Naudojant informaciją mokslo ir mokymo tikslais, neturi būti pažeidžiamas paciento asmens privatumas.

70. Paciento teisė pateikti skundą dėl jo teisių pažeidimo. Pacientas asmens sveikatos priežiūros įstaigai, kurioje, jo manymu, buvo pažeistos jo teisės, ne vėliau kaip per vienus metus nuo dienos, kai sužino, kad jo teisės pažeistos, bet ne vėliau kaip per 3 metus nuo teisių pažeidimo dienos, turi teisę pateikti skundą, išskyrus atvejus, kai dėl jo teisių pažeidimo padaryta žala. Skundai gali būti pateikiami tiesiogiai (atvykus į asmens sveikatos priežiūros įstaigą), per atstumą (registruotu paštu, siunčiami elektroniniu paštu, kitomis elektroninio ryšio priemonėmis, užtikrinančiomis galimybę nustatyti skundą teikiančio asmens tapatybę). Skunde turi būti nurodytos paciento teisės, kurias, jo manymu, asmens sveikatos priežiūros įstaiga pažeidė, tai pagrindžiančios aplinkybės ir paciento reikalavimai pašalinti jo teisių pažeidimą. Prie skundo turi būti pridedami dokumentai (jeigu pacientas juos turi), patvirtinantys skunde nurodytas aplinkybes ir pagrindžiantys skunde nurodytus reikalavimus. Jeigu skundą pateikia paciento atstovas, prie jo taip pat pridedamas atstovavimą liudijantis dokumentas. Išsamius

skundui ir dokumentams, teikiamiems su skundu, keliamus reikalavimus nustato sveikatos apsaugos ministras.

Jeigu kartu su skundu pateikti ne visi, netinkamai įforminti dokumentai, kurie turi būti teikiami su skundu, ir (ar) juose ir (arba) skunde pateikta ne visa ir (ar) netiksli informacija, asmens sveikatos priežiūros įstaiga ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo skundo gavimo asmens sveikatos priežiūros įstaigoje dienos skundą pateikusiam asmeniui nurodo nustatytus trūkumus ir informuoja, kad per 30 dienų nuo skundą pateikusio asmens informavimo apie nustatytus trūkumus dienos nepašalinus trūkumų skundas nebus nagrinėjamas ir kad tokiu atveju pacientas turi teisę skundą asmens sveikatos priežiūros įstaigai pateikti iš naujo. Asmens sveikatos priežiūros įstaiga paciento skundą turi išnagrinėti ir raštu pranešti pacientui arba, jeigu skundą pateikė paciento atstovas, – paciento atstovui nagrinėjimo rezultatus ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo skundo gavimo asmens sveikatos priežiūros įstaigoje dienos.

71. Paciento teisė į sveikatai padarytos žalos (turtinės ar neturtinės) atlyginimą. Pacientas ir asmuo, kuris buvo mirusio paciento išlaikomas arba jo mirties dieną turėjo teisę gauti iš jo išlaikymą (nepilnamečiai vaikai (įvaikiai), sutuoktinis, nedarbingi tėvai (įtėviai) ar kiti faktiniai nedarbingi išlaikytiniai), taip pat mirusio paciento vaikas, gimęs po jo mirties, turi teisę į turtinės ir neturtinės žalos, atsiradusios dėl paciento sveikatai padarytos žalos (toliau – žala), atlyginimą. Teisę į neturtinės žalos atlyginimą taip pat turi mirusio paciento darbingi tėvai (įtėviai) ir pilnamečiai vaikai (įvaikiai), kuriuos su pacientu siejo ypač artimas ir glaudus ryšys. Dėl mirusio paciento ir jo tėvų bei pilnamečių vaikų ryšio artimumo ir glaudumo sprendžia Pacientų sveikatai padarytos žalos nustatymo komisija (toliau – Komisija) pagal mirusio paciento tėvų (įtėvių) ir pilnamečių vaikų (įvaikių) ar jų atstovo pateiktus duomenis, patvirtinančius paciento ir jo tėvų bei pilnamečių vaikų ypač artimą ir glaudų ryšį (atsižvelgiant į bendravimo intensyvumą ir rūpinimosi vienas kitu pobūdį). Pacientas ar kitas pirmiau nurodytas asmuo, norėdamas gauti žalos atlyginimą, ne vėliau kaip per 3 metus nuo dienos, kai sužinojo ar turėjo sužinoti apie žalą, turi teisę kreiptis į Pacientų sveikatai padarytos žalos nustatymo komisiją, veikiančią prie Sveikatos apsaugos ministerijos, su rašytiniu prašymu dėl žalos atlyginimo. Ši komisija yra privaloma ikiteisminė institucija dėl žalos atlyginimo.

Žala atlyginama, jeigu Pacientų sveikatai padarytos žalos nustatymo komisija nustato, kad teikiant asmens sveikatos priežiūros paslaugas paciento sveikatai yra padaryta žala ir kad tai nėra neišvengiama žala. Neišvengiama žala – paciento sveikatai padaryta žala, susijusi su teiktomis asmens sveikatos priežiūros paslaugomis, tačiau atsiradusi dėl aplinkybių, kurių asmens sveikatos priežiūros specialistas ir (ar) asmens sveikatos priežiūros įstaiga negalėjo numatyti, kontroliuoti ir (ar) užkirsti joms kelio. Neišvengiamos žalos kriterijus nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Jeigu nustatoma, kad pacientas tyčia ar dėl didelio neatsargumo prisidėjo prie žalos atsiradimo, žala neatlyginama arba mažinamas atlygintinos žalos dydis. Pacientų sveikatai padarytos žalos nustatymo komisija sprendimą atlyginti žalą priima nevertindama asmens sveikatos priežiūros įstaigos ir ją padariusio sveikatos priežiūros specialisto kaltės.

72. Paciento teisių negalima varžyti dėl jo lyties, amžiaus, rases, tautybės, kalbos, kilmės, socialines padėties, įsitikinimų ar pažiūrų ar dėl kitų įstatymais nepagristų aplinkybių.

73. Pacientas negali būti gydomas ar jam teikiamos sveikatos priežiūros paslaugos prieš jo valią, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymais nenumatyta kitaip.

74. Paciento pareigos:

74.1. susipažinti su jam pateiktomis įstaigos Vidaus tvarkos taisyklėmis.

Laikytis poliklinikoje nustatytos vidaus tvarkos reikalavimų ir vykdyti juose nurodytas pareigas;

- 74.2. laikytis įstaigos vidaus tvarkos taisyklėse nustatytos paciento kreipimosi į įstaigą tvarkos, atvykti į priėmimą paskirtu laiku ar informuoti registratūrą, jei dėl nenumatytų aplinkybių negali paskirtu laiku atvykti pas sveikatos priežiūros specialistą;
- 74.2. suteikti sveikatos priežiūros specialistams informacijos apie savo sveikatą, persirgtas ligas, atliktas operacijas, vartotus ir vartojamus vaistus, alergines reakcijas, genetinį paveldimumą ir kitus pacientui žinomus duomenis, reikalingus tinkamai suteikti sveikatos priežiūros paslaugas, informuoti apie pasikeitusius kontaktinius duomenis;
- 74.3. vykdyti medicinos darbuotojų nurodymus, įskaitant gydymą, slaugą ir profilaktiką. Apie atsisakymą vartoti kuriuos nors vaistus, atlikti procedūras, tyrimus ir kt. informuoti sveikatos priežiūros paslaugas pacientui teikiančią specialistą;
- 74.4. laikytis asmens higienos reikalavimų;
- 74.5. pagarbiai ir deramai elgtis su visais sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojais ir kitais pacientais;
- 74.6. rūpintis savo sveikata, sąžiningai naudotis savo teisėmis, jomis nepiktnaudžiauti, bendradarbiauti su sveikatos priežiūros įstaigos specialistais ir darbuotojais;
- 74.7. poliklinikoje nerūkyti, nevirtoti alkoholinių gėrimų, narkotikų;
- 74.8. laiku mokėti už teikiamas mokamas paslaugas (jei jos mokamos).
75. Gavus informaciją apie pacientui skiriamas sveikatos priežiūros paslaugas, įstatymo nustatytais atvejais savo sutikimą ar atsisakymą dėl šių sveikatos priežiūros paslaugų suteikimo patvirtinti raštu.
76. Aktyviai dalyvauti, sudarant gydymo, slaugos ar profilaktinių priemonių planą.
77. Pacientui, kuris pažeidžia savo pareigas, tuo sukeldamas grėsmę savo ir kitų pacientų sveikatai ir gyvybei, arba trukdo jiems gauti kokybiškas sveikatos priežiūros paslaugas, sveikatos priežiūros paslaugų teikimas gali būti nutrauktas, išskyrus atvejus, jei grėstų pavojus paciento gyvybei.
78. Už savo veiksmais poliklinikai ar jos darbuotojams padarytą žalą atsakyti Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka
79. Pacientui draudžiama:
- 79.1. gydytojo apžiūros ar kitų diagnostinių ar gydymo procedūrų metu naudotis mobiliuoju telefonu,
- 79.2. į įstaigą atsivesti (atsinešti) gyvūnus.

VI SKYRIUS

SKUNDŲ IR KONFLIKTŲ TARP ĮSTAIGOS IR PACIENTŲ SPRENDIMAS

80. Pacientas, manydamas, kad yra pažeistos jo teisės turi teisę pateikti skundą. Skundą pateikti gali pacientas arba jo atstovas. Nagrinėjami tie skundai, kurie yra paciento pasirašyti, nurodytas jo vardas ir pavardė, faktinė gyvenamoji vieta ir duomenys ryšiui palaikyti, išdėstyta skundo esmė. Jeigu skundą pateikia paciento atstovas, nurodomas atstovo vardas ir pavardė, gyvenamoji vieta, atstovavimą liudijantis dokumentas ir pacientas, kurio vardu jis kreipiasi. Neįskaitomi, šiame punkte nurodytų reikalavimų neatitinkantys skundai grąžinami pacientui ir nurodoma grąžinimo priežastis.

81. Pacientas privalo pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Kai toks skundas siunčiamas paštu ar per pasiuntinį, prie jo turi būti pridėta notaro ar pacientui atstovaujančio advokato patvirtinta pareiškėjo asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopija. Paciento atstovas, kreipdamasis dėl tokios informacijos, pateikia tapatybę ir atstovavimą liudijantį dokumentą. Įstaiga, gavusi paciento skundą, jį išnagrinėja ir raštu praneša pacientui nagrinėjimo rezultatus ne vėliau kaip per 20 darbo dienų.

VII SKYRIUS

TEISĖS Į PRIVATAUS GYVENIMO NELIEČIAMUMĄ ĮGYVENDINIMAS, INFORMACIJOS APIE PACIENTĄ TEIKIMO KITIEMS ASMENIMS IR INSTITUCIJOMS TVARKA

82. Pacientų privatus gyvenimas yra neliečiamas. Informacija apie pacientų gyvenimo faktus gali būti renkama pacientų sutikimu ir tik tuo atveju, jei tai yra būtina diagnozuoti ligą, gydyti ar slaugyti.

83. Įstaigoje draudžiama fotografuoti, filmuoti, daryti garso įrašus be įstaigos vadovo arba jo arba jo įgalioto asmens raštiško sutikimo.

84. Visa informacija apie paciento buvimą įstaigoje, gydymą, sveikatos būklę, diagnozę, prognozes ir gydymą, taip pat visa kita asmeninio pobūdžio informacija apie pacientą yra laikoma konfidencialia ir po paciento mirties. Teisę gauti šią informaciją po paciento mirties turi įpėdiniai pagal testamentą ir pagal įstatymą, sutuoktinis (partneris), tėvai, vaikai.

85. Konfidenciali informacija gali būti suteikta kitiems asmenims tik turint rašytinį paciento sutikimą, kuriame yra nurodyta tokios informacijos suteikimo pagrindas, naudojimo tikslai. Telefonu informacija apie pacientą neteikiama.

86. Be paciento sutikimo konfidenciali informacija apie pacientą gali būti teikiama:

86.1. įstaigos medicinos personalui, tiesiogiai dalyvaujančiam gydant ar slaugant pacientą;

86.2. sveikatos priežiūros įstaigoms, kuriose gydomas, slaugomas pacientas arba atliekama jo sveikatos ekspertizė;

86.3. paciento atstovui, sutuoktiniui, sugyventiniui (partneriui), tėvams (įtėviams) ar pilnamečiams vaikams, tiek kiek tai būtina paciento interesams apsaugoti jeigu pacientas yra iki 16 metų amžiaus arba yra laikomas nesugebančiu protingai vertinti savo interesus;

86.4. institucijoms, kontroliuojančioms sveikatos priežiūros paslaugas;

86.5. teismui, prokuratūrai, ikiteisminio tyrimo įstaigoms, savivaldybių vaiko teisių apsaugos tarnyboms bei kitoms institucijoms, kurioms tokią teisę suteikia Lietuvos Respublikos įstatymai.

86.6. Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų numatytais atvejais (kai reikia pranešti apie nusikaltimą ir pan.) įstaiga konfidencialią informaciją apie pacientą pateikia savo iniciatyva.

87. Už konfidencialios informacijos teikimą kitoms įstaigoms ir institucijoms atsakingas įstaigos vadovas. Kiti darbuotojai informaciją apie pacientą gali teikti tik įstaigos vadovo pavedimu.

86.8. Už konfidencialios informacijos tinkamą teikimą kitiems asmenims, tiesiogiai dalyvaujantiems gydant ar slaugant pacientą ir paciento atstovams pagal įstatymą, kai pacientas yra laikomas nesugebančiu protingai vertinti savo interesų, atsakingas pacientą gydantis gydytojas.

88 Įstaiga turimą informaciją apie pacientą šios tvarkos 86.1 – 86.6. punktuose nurodytiems asmenims pateikia ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos. Teikiamą informaciją apie pacientą pasirašo gydantis gydytojas ir įstaigos vadovas. Jeigu gydytojas jau nebedirba įstaigoje – pasirašo įstaigos vadovas.

89. Medicinos dokumentų kopijos pateikiamos ne vėliau kaip 1 darbo dieną nuo prašymo gavimo dienos, kita rašytinė informacija teikiama ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos.

90. Asmenys, turintys raštišką paciento sutikimą gauti konfidencialią informaciją, norėdami gauti ją raštu, turi pateikti raštišką prašymą. Prašyme turi būti nurodyta pareiškėjo vardas ir pavardė, gyvenamoji vieta, paciento vardas ir pavardė, prašomos informacijos apimtis. Teikdamas prašymą pareiškėjas turi pateikti pareiškėjo tapatybę patvirtinantį dokumentą. Prašymai registruojami įstaigos sekretoriате. Sekretorė padaro pareiškėjo tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją ir prideda ją prie prašymo, prašymą užregistruoja. Raštiška informacija asmenims, turintiems paciento rašytinį sutikimą, pateikiama per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos. Medicinos dokumentų kopijos daromos pareiškėjo lėšomis. Ambulatorinė asmens sveikatos istorijos originalas pacientams, prisirašiusiems prie įstaigos, terminuotai, esant reikalui, išduodamos pateikus raštišką prašymą įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui.

VII SKYRIUS

INFORMACIJOS PACIENTUI IR JO ARTIMIESIEMS APIE PACIENTO SVEIKATOS BUKLĘ TEIKIMO TVARKA

91. Visa informacija apie pacientą yra konfidenciali ir gali būti teikiama tik gavus raštišką paciento sutikimą, kuriame nurodytas tokios informacijos suteikimo pagrindas ir naudojimo tikslai.

92. Konfidencialumo reikalavimas netaikomas ir informacija gali būti suteikta, neturint raštiško paciento sutikimo:

92.1. pacientas medicinos dokumentuose yra pasirašytinai nurodęs, koks konkretus asmuo turi teisę gauti tokią informaciją, jos mastą ir terminus;

92.2. paciento atstovui, sutuoktiniui, tėvams (įtėviams), globėjams teikiama tiek, kiek tai būtina paciento interesams apsaugoti tais atvejais, kai pacientas negali protingai vertinti savo interesų;

92.3. teismui, prokuratūrai, ikiteisminio tyrimo įstaigoms, vaiko teisių apsaugos tarnybai bei kitoms institucijoms, kurioms tokia teisė suteikia Lietuvos Respublikos įstatymai, sveikatos priežiūros įstaigoms, kuriose gydomas ar slaugomas pacientas arba atliekama jo sveiktos ekspertizė;

92.4. institucijoms, kontroliuojančioms sveikatos priežiūros paslaugas;

92.5. po paciento mirties - jo įpėdiniams pagal testamentą ir pagal įstatymą (sutuoktiniui (partneriui), tėvams, vaikams).

93. Informacija apie sveikatos būklę, ligos diagnozę, medicininio tyrimo duomenis, gydymo metodus ir gydymo prognozę pacientui suteikiama suprantama forma, paaiškinant specialius medicininius terminus. Informuodamas apie gydymą, gydytojas turi paaiškinti pacientui gydymo rezultatus, galimus alternatyvius gydymo metodus ir kitas aplinkybes, kurios gali turėti įtakos paciento apsisprendimui sutikti ar atsisakyti siūlomo gydymo, taip pat apie pasekmes, atsisakius siūlomo gydymo. Šeimos gydytojo komanda turi gauti paciento žodinį išankstinį sutikimą dėl trečiosios šalies (šeimos narių, globėjų, vertėjų, slaugytojų, įstaigoje mokymosi procese dalyvaujančių sveikatos priežiūros specialistų ir kt. įskaitant ir intymių tyrimų-lyties organų, krūtų, išeinamosios angos- metu) dalyvavimo, teikiant sveikatos priežiūros paslaugas.

94. Informacija pacientui, jo tėvams (globėjams) pateikiama jiems suvokiama forma. Jei yra nesutarimų tarp nepilnamečio paciento ir jo tėvų (globėjų), gydantis gydytojas, pateikdamas informaciją, vadovaujasi nepilnamečio paciento interesais.

VIII SKYRIUS

ASMENS SVEIKATOS ISTORIJOS, KITŲ DOKUMENTŲ KOPIJOS DARYMO, IŠDAVIMO PACIENTUI AR KITIEMS FIZINIAMS IR JURIDINIAMS ASMENIMS TVARKA

95. Asmens sveikatos istorija yra įstaigos dokumentas ir yra saugoma registratūroje arba archyve teisės aktų nustatyta tvarka. Pacientas ar kiti asmenys negali jos saugoti, nešioti ar išsinešti iš įstaigos.

96. Pacientui, pateikus asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą ir raštišką prašymą, jo lėšomis gali būti daromos medicininių dokumentų kopijos. Prašyme turi būti nurodyta norimos gauti informacijos pobūdis, panaudojimo tikslas, paciento kontaktiniai duomenys. Jei prašymas siunčiamas paštu ar per pasiuntinį, prie jo turi būti pridėta patvirtinta pareiškėjo asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopija. Siunčiant elektroninėmis priemonėmis - prašymas gali būti patvirtintas elektroniniu parašu.

97. Jei dėl rašytinės informacijos suteikimo kreipiasi kiti asmenys, kartu su prašymu privalo būti pateiktas paciento sutikimas gauti rašytinę informaciją iš jo medicininių dokumentų.

98. Medicinos dokumentų kopijos išduodamos ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo pateikimo. Skubos tvarka - per 3 darbo dienas.

99. Išrašas iš asmens sveikatos istorijos rašomas nemokamai, jei pacientas siunčiamas gydytis ar konsultuotis į kitą gydymo įstaigą.

100. Informacijos apie paciento sveikatą teikimo paslaugas detalizuota VII skyriuje.

101. Be paciento sutikimo jo medicininiai dokumentai, jų nuorašai, kopijos gali būti išduodami Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytiems institucijoms, gavus raštišką jų prašymą, kuriame įvardintas juridinis pagrindas šiai informacijai suteikti.

IX SKYRIUS

PACIENTO TURIMŲ DIRBINIŲ IŠ BRANGIŲJŲ METALŲ, BRANGIŲ PROTEZŲ IR PINIGŲ REGISTRAVIMO IR SAUGOJIMO TVARKA

102. Įstaiga nesaugo pacientu pinigų, dirbiniu iš brangiųjų metalų, telefonų ir kitų vertingų daiktų ir už juos neatsako.

103. Netikėtos paciento mirties atveju įstaigoje paciento turimi dirbiniai iš brangiųjų metalų, pinigai, asmens dokumentai ar kiti daiktai tiksliai surašomi laisvos formos raštu (aprašu), kurį pasirašo mažiausiai du įstaigos darbuotojai: padalinio vadovas ir darbuotojas, buvęs kartu su pacientu. Surašius minėtus daiktus, aprašas kartu su daiktais laikomas administracijos seife. Apraše nurodyti daiktai atiduodami asmenims, įstatymų nustatyta tvarka galintiems juos paimti, pateikus asmens tapatybę patvirtinanti dokumentą.

104. Paciento atstovas/ paveldėtojas atsiimdamas materialines vertybes privalo patikrinti voko turinį ir įstaigos saugojamame egzemplioriuje pasirašytinai patvirtinti, kad visos vertybės gražintos, pretenzijų įstaigai neturi. Atsiimdamas materialines vertybes atstovas/paveldėtojas įrašo savo vardą, pavardę, datą ir pasirašo.

X SKYRIUS

DARBŲ SAUGĄ REGLAMENTUOJANČIŲ ĮSTATYMŲ, KITŲ TEISĖS AKTŲ IR NORMINIŲ DOKUMENTŲ NUOSTATOS

105. Darbų sauga įstaigoje užtikrinama vykdant darbų saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus. Darbų saugai užtikrinti Įstaigoje vadovaujamosi Lietuvos Respublikos Darbo kodeksu, Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymu, kitais teisės aktais ir norminiais dokumentais. Su darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijomis darbuotojai supažindinami pasirašytinai. Už darbo saugos normatyvinių dokumentų bei instrukcijų laikymąsi atsakingi visi Įstaigos darbuotojai asmeniškai.

106. Už darbų saugą įstaigoje atsakingas įstaigos vadovo įgaliotas asmuo.

107. Įstaigos darbuotojai, turintys tiesioginį kontaktą su pacientais, privalo dirbti vilkėdami švarią ir tvarkingą darbo aprangą.

108. Darbuotojai privalo periodiškai tikrintis sveikatą. Darbuotojai, be pateisinamų priežasčių laiku nepasitikrinę sveikatos, gali būti nušalinti nuo darbo.

XI. PACIENTO SUTIKIMAS

109. Pacientui nuo 16 metų sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos tik su jo sutikimu, išskyrus būtiniosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo atvejus, kai pacientas negali savo valios išreikšti pats.

110. Nepilnamečiam pacientui iki 16 metų sveikatos priežiūra teikiama tik su jo atstovų sutikimu, išskyrus būtiniosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo atvejus. Sveikatos priežiūros specialistai visais atvejais turi parinkti tokius diagnostikos ir gydymo metodus, kurie labiausiai atitiktų nepilnamečio interesus, atsižvelgdami pirmiausia į nepilnamečio, taip pat į jo atstovų valią. Jeigu yra nesutarimų tarp paciento iki 16 metų ir jo atstovų, diagnostikos ir gydymo metodus parenka gydytojų konsiliumas, atsižvelgdamas į nepilnamečio interesus.

111. Nepilnametis pacientas iki 16 metų, kuris, gydytojo pagrįsta nuomone, išreikšta medicinos dokumentuose, gali pats teisingai vertinti savo sveikatos būklę, turi teisę savarankiškai kreiptis ir spręsti dėl jam reikiamų sveikatos priežiūros paslaugų teikimo, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus.

112. Laikoma, kad savanoriškai į sveikatos priežiūros įstaigą dėl stacionarinės ar ambulatorinės sveikatos priežiūros atvykęs arba į namus sveikatos priežiūros specialistą iškviėtęs pacientas yra informuotas ir sutinka, kad tos įstaigos sveikatos priežiūros specialistas jį apžiūrėtų,

įvertintų jo sveikatos būklę, paskirtų ir atliktų būtinus tyrimų ir gydymo procedūras, jei sveikatos priežiūros įstaiga yra užtikrinusi, kad visa būtina informacija pacientui būtų suteikta (prieinama) jo buvimo ar lankymosi šioje įstaigoje metu, o šios įstaigos darbuotojai atsakytų į visus paciento klausimus, susijusius su šia informacija. Toks paciento sutikimas laikomas pagrįstu ir tinkamas, jei jam yra prieinama ši informacija: 1) informacija apie toje sveikatos priežiūros įstaigoje teikiamų mokamų, iš dalies mokamų paslaugų kainas ir galimybes jomis pasinaudoti; 2) informacija apie nemokamas paslaugas ir galimybes jomis pasinaudoti; 3) informacija apie siuntimo į kitas sveikatos priežiūros įstaigas tvarką; 4) informacija apie įstaigos vidaus tvarkos taisykles; 5) informacija apie sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių specialistų profesinę kvalifikaciją, galimybę rinktis sveikatos priežiūros specialistą; 6) informacija apie paciento

pareigą bendradarbiauti su sveikatos priežiūros paslaugas paskyrusiu ir (ar) teikiančiu sveikatos priežiūros specialistu, vykdyti jo paskyrimus ir nurodymus, pranešti apie bet kokius nukrypimus nuo paskyrimų.

113. Prieš atliekant pacientui chirurginę operaciją, invazinę ir (ar) intervencinę procedūrą, turi būti gautas informacija pagrįstas paciento sutikimas, kad jam būtų atliekama konkreti chirurginė operacija, invazinė ir (ar) intervencinė procedūra. Paciento (jo atstovo) sutikimas išreiškiamas raštu pasirašant įstaigos direktoriaus patvirtintoje formoje.

114. Kai sveikatos priežiūra turi būti teikiama pacientui nuo 16 metų, kuris negali būti laikomas gebančiu protingai vertinti savo interesus, ir nėra jo atstovų pagal įstatymą arba jie atsisakė būti atstovais, arba nėra galimybių su jais susisiekti taip greitai, kaip tai būtina, ar gauti jų informacija pagrįstą sutikimą laiku, sprendimą dėl pacientui teikiamos

sveikatos priežiūros ir jos masto, alternatyvos pasirinkimo priima sveikatos priežiūrą teikiantis gydytojas, o prireikus – gydytojų konsiliumas, išimtinai vadovaudamasis paciento interesais.

115. Kai sveikatos priežiūra turi būti teikiama nepilnamečiam pacientui iki 16 metų ir nėra jo atstovų pagal įstatymą arba nėra galimybių su jais susisiekti taip greitai, kaip tai būtina, ar gauti jų sutikimą laiku, sprendimą dėl pacientui teikiamos sveikatos priežiūros masto, alternatyvos pasirinkimo priima sveikatos priežiūrą teikiantis gydytojas, o prireikus – gydytojų konsiliumas, išimtinai vadovaudamasis paciento interesais.

116. Dėl nepilnamečio paciento iki 16 metų, kurio tėvai vengia atlikti atstovo pagal įstatymą funkcijas ir kuriam nėra nustatyta laikinoji globa ar rūpyba, kai nepilnamečio paciento tėvai (įtėviai) tarpusavyje nesutaria dėl sveikatos priežiūros masto, sprendimus dėl teikiamos sveikatos priežiūros masto, alternatyvos pasirinkimo priima gydantis gydytojas, o prireikus – gydytojų konsiliumas, išimtinai vadovaudamasis paciento interesais. Įstatymai gali nustatyti, kada šioje dalyje nurodytais atvejais būtinas teismo leidimas. Dėl tokio leidimo į teismą kreipiasi sveikatos priežiūros įstaiga arba nepilnamečio paciento atstovas pagal įstatymą.

XII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

117. Šios taisyklės galioja nuo jų patvirtinimo dienos visiems Įstaigos darbuotojams ir pacientams. Taisyklės Įstaigos vadovo sprendimu gali būti keičiamos, tikslinamos, papildomos. Taisyklės skelbiamos Įstaigos interneto tinklalapyje bei įstaigos skelbimų lentoje.